

Evaluări, comparații, proiecte de colaborare

Bar Mițva nepotului lui Jerry Spitzer la Dej, inaugurarea Centrului Comunitar Evreiesc (J.C.C.) la Oradea, vizita locurilor natale ale doctorului Alexandru Șafran z.l. de către copiii lui, au constituit, pentru președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, tot atâtea puncte de plecare în alcătuirea unui periplu parcurs în comunități și obști din Transilvania și Moldova. O agendă foarte încărcată, la care s-a adăugat recenta vizită a unei delegații a F.C.E.R. în Republica Moldova, condusă de președintele Federației. Într-un interviu acordat revistei noastre, domnia-sa a derulat filmul acestor călătorii.

- Numitori comuni ai traseelor în țară?
- Ospitalitate, grijă pentru păstrarea patrimoniului sacru iudaic, cultivarea sentimentului identitar, atragerea tinerilor spre comunitate, deschiderea socială concretizată prin bunele relații cu autoritățile locale, cu societatea civilă.

- Întâlniri cu lideri și membri ai comunităților și obștilor vizitate?

- Au fost foarte utile și eficiente. Am primit informații la zi, dar și despre trecut. La Alba Iulia, președintele Comunității, ing. Lia Borza, mi-a relatat despre faptul că orașul a fost primul din Transilvania unde evreii au primit drept de stabilire. Inimioasa responsabilă a obștii din Beiuș, Bala Iudita, mi-a istorisit povestea salvării sale în timpul Holocaustului, când evreii din Ardealul de Nord, vremelnice ocupate de fasciștii unguri, au fost deportați în lagărele naziste de concentrare. Ea a scăpat cu viață datorită omeniei unor locuitori dintr-o comună vecină. Și revenind în actualitate: președintele Comunității din Sibiu, ing. Otto Deutsch, și-a exprimat solidaritatea cu demersurile Federației pentru a nu permite modificarea legii privind proprietatea asupra patrimoniului sacru evreiesc. Am vizitat sinagogi și cimitire evreiești din localități unde nu mai există evrei: Mediaș, Târnăveni, Huedin.

- Ce vi s-a părut memorabil la inaugurarea J.C.C. Oradea și cum au fost primiți copiii fostului Șef Rabin Șafran în popasurile moldovenești?

- Prezența principalilor donatori pentru lucrările de refacere a sinagogii și de restaurare a J.C.C. Oradea, soții Claude și Etty Arnall, cu fiica și nepoții. Participarea unor oficialități locale și a unor personalități din rândul societății civile, a reprezentantului Joint-ului în România, Israel Sabag. Spectacolul susținut de corul, formațiile de klezmer-i și de dansuri ale comunității orădene. Dialogul generațiilor. Muzica și dansul i-au reunit pe toți: de la prichindei la oameni din „generația de aur”. A fost încă o reușită a președintelui Comunității, ing. Felix Koppelman, și a directorului J.C.C. Oradea, Cristi Ezri. Familia Arnall și-a exprimat dorința de a sprijini și în viitor viața evreiască din România. Vizitele familiei Șafran însoțite de profesorul de la Universitatea din Montpellier, istoricul Carol Iancu, în orașe și comunități evreiești din Moldova au însemnat tot atâtea prilejuri de omagiere a memoriei a doctorului Alexandru Șafran. Muzeul Comunității și Școala nr. 15 din Bacău, Facultatea de

Interviu cu președintele F.C.E.R., deputat dr. AUREL VAINER

Ludaistică a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași au primit numele „Dr. Alexandru Șafran, Șef Rabin al României între anii 1940-1947”. La Iași, evenimentul a fost onorat de participarea rectorului, prorectorului, a multor profesori universitari și studenți. Remarcabile - intervențiile profesorului Iancu despre contribuția evreilor la dezvoltarea civilizației și culturii românești; lansarea monografiei consacrate doctorului Alexandru Șafran la Facultatea de Istorie, urmată de dezbateri conduse de decanul

Facultății, Gh. Platon. Emoționante - intervențiile copiilor doctorului Șafran: prof. univ. dr. Esther Starobinski Șafran și prof. univ. dr. Avinoam Șafran. S-au pus bazele unei colaborări speciale între F.C.E.R. și Universitatea ieșeană. Conducerea Comunității ieșene a oferit o recepție în onoarea oaspeților. O neg Șabat-ul și Kiduș-ul cu participarea oaspeților, au fost, de asemenea, la înălțime. Este locul să mulțumesc organizatorilor - președintele și secretarul Comunității, ing. Pincu Kaiserman și ing. Abraham Ghiltman - ca și colectivului Restaurantului ritual. Vizita la Hârlău a coincis cu împlinirea a 55 de ani de la înființarea Liceului „Ștefan cel Mare” din oraș. Apropierea intensă de carte creează oamenii de

carte. A fost nucleul discursului rostit de istoricul Carol Iancu, fiu al Hârlăului, care a instituit un premiu în memoria părinților săi pentru elevii merituosi ai liceului. În frumoasa sinagogă a avut loc un serviciu divin oficiat de prof. Isidor Iancu, președintele comunității din Dorohoi, care, alături de președintele Comunităților din Iași și Botoșani, ing. Pincu Kaiserman și Iosif David, au fost oaspeți ai obștii (responsabilă - Sifra Corbici). Au fost stabilite premise de colaborare între Federație și familia Șafran.

- Cum a fost primită delegația F.C.E.R. de Asociația Organizațiilor și Comunităților Evreiești din Republica Moldova (A.O.C.E.R.M.) la Chișinău?

- Cu multă considerație, căldură, sensibilitate. Atât din partea autorităților de stat, a Ambasadelor României și Israelului în Republica Moldova, cât și a gazdelor. Am simțit cât adevăr există în versetul „Ce bine și ce frumos stau frații împreună!”.

- O comparație între A.O.C.E.R.M. și F.C.E.R.?

- Nu s-au făcut restituiri de proprietăți care aparțin A.O.C.E.R.M., o singură sinagogă este în funcțiune, Centrul Comunitar este independent față de Asociație, asistența socială este realizată de Hesus. Există o comunitate de oameni de afaceri remarcabili reuniți în Congresul Evreiesc din Republica Moldova, sponsorii Asociației. A.O.C.E.R.M. e condusă de doi copreședinți: Al.

Bilinchis, Al. Pincevski. Se vorbește mult mai mult idiș decât la noi.

- Momente importante?

- Întâlnirea delegației F.C.E.R. cu ministrul Afacerilor Externe al Republicii Moldova, ambasadorul României, guvernatorul Regiunii Găgăuze din Republica Moldova. Recepția oferită de Ambasada Israelului, convorbirile cu consulul general al Israelului, cu Șef Rabinul comunităților din Republica Moldova și conducerea A.O.C.E.R.M. Adoptarea unei Declarații comune legate de aniversarea „Israel - 60”. Concertul susținut, sub același generic, de orchestra Filarmonicii din Chișinău având ca solist un renumit cântăreț și instrumentist la pian și șofar, din Israel, serata comemorativă „Zlata Tkaci”, compozitor și pedagog reputat din Republica Moldova, expoziția „Prin Chișinăul evreiesc” (autor - Yacov Tihman), vizitarea monumentelor și bibliotecii evreiești, a Casei Evreilor din Republica Moldova. M-am bucurat să-i revăd pe domnul Roif, supraviețuitor al Holocaustului, participant la Seminarul Internațional de la Slănic-Moldova, pe Radu Ioanid, director la Muzeul Holocaustului din Washington.

- O caracterizare generală?

- A fost o vizită de bun augur, în care, la toate întâlnirile, am sintetizat actualitatea vieții evreiești din România și am stabilit extinderea pe viitor a colaborării noastre.

IULIA DELEANU

PATRIARHIA ROMÂNĂ

Domniei Sale,
Domnului dr. AUREL VAINER, președintele F.C.E.R.

Domnule Președinte,
Preafericitul Patriarh Daniel vă mulțumește, pe această cale, pentru urările de însănătoșire adresate, pentru daruri și pentru gândurile bune transmise cu prilejul Sărbătorii Pesah. Preafericirea Sa vă transmite doriri de sănătate și ajutor de la Dumnezeu în toată fapta cea bună.

Din încredințarea Preafericitului Patriarh Daniel,

Consilier Patriarhal
Diac. REMUS MARIAN

IARȚAIT PENTRU EROII ISRAELULUI

Urmare din pag. 1

Președintele F.C.E.R., dr. Aurel Vainer, a făcut un succint istoric al războaielor de apărare pe care Israelul a fost nevoit să le poarte, de la primele ore după ce David Ben Gurion a citit Proclamația de Independență a lui Medinat Israel, până astăzi. S-au scurs „60 de ani plini de realizări, dar și de suferințe”. Aproape că nu există familie în Israel care să nu fi pierdut în războaie sau atacuri teroriste oameni apropiați. Ei și-au dat viața pentru ca Israelul să fie „un punct de speranță și de sprijin pentru evreii din toată lumea”.

Atașatul militar al Ambasadei Israelului în România, col. Daniel Davidi, a citit Ordinul de Zi dat de șeful Statului Major al Armatei Israeliene, gral Gabriel Așkenazy, din care spicuim: „[...] Ne plecăm capetele în fața celor căzuți și suntem alături de durerea celor care și-au pierdut rude în războaiele de apărare ale Israelului [...]. Avem datoria să le păstrăm moștenirea spirituală: hotărârea, puterea de sacrificiu de sine pentru suveranitatea Statului Israel”.

Fiecare moment a comemorării s-a remarcat prin emoție și durere

IOM HAZIKARON la Templul Coral

Harush, Rabinul Naphtali Deutsch, Rabinul Șlomo Sorin Rosen), intonat litanii sacre (Prim cantorul Iosif Adler). Două cântece de mare puritate și forță sugestivă, „Ierusalaim șel zahav” - „Ierusalimul de aur” și „Șir Hașalom” - „Cântecul păcii”, interpretate de Sapir Blau, au adus lacrimi în ochii oamenilor.

Ceremonia s-a încheiat cu intonarea imnului de stat al României (Georgeta Popescu), a imnului de stat al Israelului (Crina Zan) și cu depuneri de coroane de flori la Monumentul Victimelor Holocaustului, din curtea Templului Coral, din partea: ● Ambasadei Israelului (E.S. David Oren, col. Daniel Davidi) ● F.C.E.R. (dr. Aurel Vainer, ing. Albert Kupferberg) ● C.E.B. (av. Ida Schottek, Camil Moscovic).

E. SUHOR

Declarația comună a F.C.E.R. și a Asociației Organizațiilor și Comunităților Evreiești din Republica Moldova

Urmare din pag. 1

Străvechiul „Pământ al Făgăduinței” își menține azi, mai mult ca oricând, menirea tradițională de a fi patria evreilor din întreaga lume. Acest fenomen constituie, însă, o sarcină complicată, întrucât, „reintoarcerea” a implicat și o luptă aprigă a noului stat împotriva forțelor extremiste din lumea arabă înconjurătoare, care refuză cu obstință să recunoască dreptul evreilor de a reveni în patria lor istorică și de a edifica în pace și bună înțelegere străvechiul și, totodată, noul lor stat.

În ultimii ani, lupta aceasta s-a intensificat considerabil, o dată cu aplicarea de către extremismul arab a metodelor teroriste, având drept scop exterminarea fizică a populației pașnice cu folosirea pe scară tot mai largă a noilor mijloace ale tehnicii militare moderne.

În pofida acestor factori negativi, Statul Israel a săvârșit, în 60 de ani de existență, un adevărat miracol: astăzi, el ocupă, pe bună dreptate, un loc destoinic în comunitatea internațională. El este un stat tânăr și puternic, având un înalt nivel de cultură, în care tradițiile istorice mult milenare se îmbină în mod armonios cu cerințele progresului. El reprezintă o țară cu o economie dezvoltată și stabilă, ocupând unul dintre primele locuri în lume, în ceea ce privește cercetările științifice, inovațiile și tehnologiile înalte. Descoperirile din domeniul medicinei ușurează suferințele oamenilor în cazuri considerate până în prezent ca fiind incurabile.

Noi dorim Israelului să se dezvolte și de acum înainte, pentru ca toate eforturile lui, având drept scop pacea și buna înțelegere, să fie realizate.

Toate aceste succese ale Israelului au avut ca urmare că el a câștigat zeci și sute de mii de noi adepți și prieteni. Din partea sa, Diaspora, care ea însăși a fost o urmare a străvechii catastrofe ce i-a silit pe evrei să-și părăsească odinioară baștina spre a-și salva viața pe alte meleaguri, a devenit în zilele noastre un important factor politic, economic și social de susținere a Israelului.

Noi, reprezentanții comunităților evreiești din România și din Republica Moldova, conștienți de interesele și poziția noastră comună, specificate în Acordul de Colaborare dintre organizațiile noastre, semnat la 19 octombrie 2006, precum și în virtutea articolului 15 al acestui Acord,

DECLARĂM URMĂTOARELE:

- SUNTEM SOLIDARI CU POLITICA STATULUI ISRAEL, AVÂND DREPT SCOP SOLUȚIONAREA PAȘNICĂ A SITUAȚIEI CONFLICTUALE DIN ORIENTUL APROPIAT;
- ÎNTELEGEM IMPORTANTA ASIGURĂRII PĂCII ÎNTRE STATELE ȘI POPOARELE DIN ORIENTUL APROPIAT ȘI MIJLOCIU, PACE CARE AR DEVENI UN FACTOR DECISIV ATÂT PENTRU ÎNTREAGA REGIUNE, CÂT ȘI PENTRU PACEA GENERALĂ;
- MENȚIONĂM ATITUDINEA TOLERANTĂ ȘI PLINĂ DE RESPECT DIN PARTEA POPORULUI EVREU FAȚĂ DE LIMBILE, CULTURILE ȘI CREDINȚELE RELIGIOASE ALE TUTUROR COMUNITĂȚILOR ETNICE CE LOCUIESC PE TERITORIUL ISRAELULUI;
- EXPRIMĂM CELE MAI BUNE URĂRI STATULUI ISRAEL, DORINDU-I FERICIRE ȘI BUNĂSTARE.

Pentru Federația Comunităților Evreiești din România,
Dr. AUREL VAINER, președinte

Pentru Asociația Organizațiilor și Comunităților Evreiești din Republica Moldova
ALEXANDRU BILINCHIS
ALEXANDRU PINCEVSKI,
copreședinți